

ELKARBIZITZA PLANA

Elkarbizitzak garrantzia handia du hezkuntza komunitate kide guztien ongizatean, baita ikasleen garapen pertsonal zein sozialean eta haien errendimendu akademikoan ere.

Hori dela eta, aurreikusteko moduko gatazka-egoerei aurre hartzeko mota orotako baliabideak hezkuntza-komunitateari sustatzea dagokio. Horrela, zentroko giro ona ahalbidetu eta eskola-bizitza era ordenatu eta atseginez jardutea lagunduko du eta, ondorioz, ikaste-irakaste prozesuari eskainitako denbora gehitzea ere bai, honek ikasleen arrakasta pertsonala eta akademikoaren onerako izango delarik.

Instituan abiapuntu eta ildo nagusi gisa ditugun baloreak eguneroko bizitzara eramaten saitu behar gara. Dokumentu hau prozedura hauek hitzez eta modu antolatu batean jartzeko modu bat da.

1. BALORE ETA IRIZPIDE NAGUSIAK

Baloreak eta abiapuntuak:

- Guztion arteko **errespetua eta tolerantzia**
- **Zintzotasuna, egiazaletasuna.**
- **Sentikortasuna.**
- Elkarbizitzarako denon ardura eta konpromisoa, **adiskidetasunaz.**
- Ikasleak beren buruaren jabe, **libre, arduratsu** eta **kritikoak** nahi ditugu.
- Hezkuntza eginkizunean ikasleen **partehartze aktiboa**
- Lanerako ohitura eta **jakinmina**

Balore hauek lantzeko irizpide nagusi batzuk:

- **Baloreak biziz** transmititzen dira, ez hainbeste hitzez. Horregatik irakasleonek eredu gure baliabiderik eraginkorrenetakoa izan behar da.
- **Koherentzia** behar dugu gure mezuak sinesgarriak izateko. Ikasleak errespetatuak eta onartuak sentitu behar dira, haiei errespetua eta onarpena eskatu behar badiegu.
- Arazoen aurrean **ikuspegi hezitzailea** hobetsiko dugu, gure irakasle funtzioarekin bat datorrena: ikasleak hezitzen doaz eta gure laguntza behar dute gogoeta egiteko, konpromezuak hartzeko, erabakiak hartzeko...
- Jarrera zabala behar da beste pertsona, bera dagoen lekutik eta bizi duen errealitatetik dituen kezkek eta beharrak ulertzeko. **Enpatia** derrigorrezkoa dugu elkarbizitzaren inguruko erabakiak hartzeko.

Prozedura desberdinekin bultzatuko dugu parte hartzea eta konpromezua, ikastetxea guztiok propio sentitzeko eta inplikazio eraginkor positiboa bideratzeko:

- Elkarbizitza gestionatzeko **guztion partaidetza** da lehen urratsa.
- Institutua **ikasleak hezitzeko esparrua** da, bai ikasgaietako eguneroko lanean, baita beste jarduera eta harremanetan ere. Garrantzitsua da ikasleak institutuan garapen pertsonal eta sozialerako bideak aurkitzea eta horretarako beren **parte hartzea** beharrezkoa da.
- **Komunikazio esparruak** eta zubiak funtsezkoak dira elkarbizitzaren gora-beheretan esku hartze izateko. Guztiok eduki behar ditugu bideak kritikak egiteko, proposamenak bideratzeko (iradokizunen buzoia, elkarbizitza batzordea, tutoretza saioak....)
- **Arazoak eta tirabirak** egongo direla dakigunez arazoen muinaz gain, arazo hori bideratzeko prozedurak landuko ditugu.

2. ELKARBIZITZA BATZORDEAK

Ikasle, irakasleak eta zuzendaritzako kideak bilduko dira ikasturtean zehar **ordezkari batzordeetan**.

Eraginkorrak izan daitezten maila **ezberdinetako batzordeak** eratuta dugu. Bertan gai asko jorratu daitezke: ikasle-irakasle harremanak, proposamen zehatzak, geletako giroa, ikasleen artean sortzen diren arazoak, egin beharreko konponketak, garbiketak, ... Geletako ordezkariak gainontzeko ikasleen kezka jasoko dituzte eta gero **ordezkari batzorde** bileretan hitz egin eta erabaki Denari buruzko informazioa gelara eramango dute. Ikasle guztiak izango dute **ordezkari** bileren berri.

Oso tresna baliotsuak izango dira eguneroko dinamika partehartzaile eta zabala lortzeko. Ikasleek berea plazaratzeko esparru bat bertan dute eta irakaslekin edozein gaiz hitz egiteko, modu antolatu batean. Guztion adostasunean, ahal bada, erabakiak hartzen dira.

3. DISZIPLINA PROZEDURAK

Edozein ikastetxetan ikasleek arazoak sortzen dituzte noizbehinka, irakasle edo ikasleekin. Zer egingo dugu ikasle horiekin? Hezitzaileak garen heinean, portaera desegokia aukera bat da ikasleak hezitzeko; baliabide eta balore pertsonalak lantzeko bidea irekitzen digu egoera honek. Horregatik, gure helburuak hauek dira:

- Portaera desegokiari buruzko **gogoeta** ikaslearengan sortu.
- Egindakoa **onartzetik** elkarbizitza egokia **berreraikitze** bidea jarri.
- **Konpentsatu**, ahal den neurrian, egindako kaltea.

Zuzendaritza eta tutoretzatik erabiliko ditugun estrategiak, hori guztia lortzeko, honakoak dira:

- **Hitz egin**, behin eta berriro, ikasle horiekin. Elkarrizketa horien helburuak honakoak dira:

- . Ezagutu honelako portaeren arrazoiak/atzean legozkeen arazoak
- . Egindakoaren larritasuna eta beste pertsonengan dituen horren ondorioak ikasleari azaldu; institutuko elkarbizitzan, gelako lanean,... honelako portaerak onartezinak direla ulertarazi.
- . Enpatia landu, beste ikasle/irakaslearen lekuan jarriz
- . Egoerari irteera emateko ikaslearen proposamenak eta asmoak bideratu.
- **Idatzizko gogoetak** eskatuko zaizkie, eduki duten portaera azalduz eta horren inguruko balorapena eginez.
- **Eginiko kaltea konpondu** edo leuntzeko egin dezaketena eskatuko diogu kaltea sortu duen ikasleari:
 - . Kalte materiala izan bada, dagokien **ordainketa** eskatuko zaie apurketaren eragileei.
 - . Institutuaren mesederako beste **lanak** (garbiketa,...) eskatuko zaizkie, egindako kaltea konpentsatzeko.
 - . Pertsona bat mindu bada, **azalpena eta barkamen eskaera** (idatziz zein ahoz) eskatu ekintza desegokiaren eragileari.
- **Gelatik baztertzea** ordu batzuetan, aparteko gela batean bidalitako lana betez. Kasurik larrietan beste baztertze neurriak ere erabiliko dira.
- **Konpromezuak** erabiliko ditugu, portaera eta jarduera zehatzak eskatuko dizkiegu, bete beharrekoak eta noizero ebaluatuko direnak. Prozedura hauek idatziz idatziz zein ahoz burutu ditzakegu (Kontratuak sinatu)
- Portaera bat zuzentzen denean edota **aurrerapausuak** ematen direnean onartu eta **baloratu** egiten dizkiegu ikasleei.

Espedienteen prozedura disziplinarioa **salbuespena** litzateke.

Disziplina zaintzeko ardura guztiona da:

- . **Hasteko, irakasleak** zuzendu eta bideratuko ditu eguneroko arazoak eskola jarduera arruntean, betiko moduan.
- . Ikastetxean honelako arazo larria gertatzen denean **Familiari, Orientatzaileari** eta **Tutoreari idatziz** zein ahoz jakinaraziko zaie oharra.(Intzidentzien koadernoan ere jasota geratuko da).
- . Arazoak erepikatzen badira elkarbizitza Batzordearen eta Zuzendaritzaren jakinaren gainean jarrito da beharrezko neurriak har ditzaten.

4. IRAKASLEON JARRERA

Ikastetxean ikasle-irakasle erlazioak zaintzea funtsezkoa da. Ondarroako BHIIn lehentasuna emango diogu gure giroari, ikastetxeko **harremanak hurbilak, konfidantzakoak eta errespetuzkoak** izan daitezen. Horrela, eguneroko elkarbizitza egokiaz gain honakoa lortu nahi dugu:

- Irakaslearen jarrera eta portaera eredu argi eta koherentea izatea ikasleentzat Errespetua, hurbiltasuna, ardura, hitz hutsez ez dira irakasten, eguneroko dinamikan txertatuz baizik.
 - Ikas-irakas prozesua bultzatzea, komunikazioa erreza eta konfidantzakoa denean hobeto eta gehiago ikas-irakas baitaiteke,
- Irizpide orokor batzuk :

- . **Argi azalduz** ikasleei **zer** egin behar duten eta **nola**.

- . Agertu **beti prest laguntzeko** ikas-irakas prozesuan.
 - . **Entzun ikasleei** eta **kontuan hartu** haien dudak, eskariak eta beharrak.
 - . Honen ildotik, **galdetu, eskatu iritzia**, gaiez eta ikas-irakas prozesuari buruz, bi aldeetako komunikazioa bermatzeko eta helburu komunak bideratzeko.
 - . **Ez mehatxatu, ez iraindu, ez utzi barregarri** ikasleak.
 - . Ikasle batek portaera desegokia duenean ere, **ohartarazi modu argi eta garbi** baina beti **errespetuz**, argi utziz zein den portaera desegokia eta horren eragina..
 - . Ikasleen arteko **diferentziak errespetatu**, maila, erritmo, izaera desberdinak dituzte eta konparazioak gutxitan dira lagungarriak.
 - . Ikasleak **hezitzen doazen pertsonak** direla ongi barneratzen badugu, errezago ulertuko ditugu eta ikusiko dugu nola lagundu momentu bakoitzean.
- Hala ere, ikasleren batek geure onetik ateratzen gaituenean hobe genuke **lasaitasunari** eustea..Ondorengo irizpideak egokiak izan daitezke ikasleren baten portaera desegokiaren aurrean:
- . Gaiaren **garrantzia ondo neurtu** behar da, ez baitatoz beti bat arazoaren garrantzia eta eragina batetik eta gudan eragiten duen haserrea bestetik.
 - . Momentuan **garrasika** hasiz gero, **nekez** konpontzen dira gauzak eta bai, ordea zeharo konplikatzen zenbaitetan.
 - . **Ez** da inola ere komeni ikasleekin ika-mika jardutea, eta are gutxiago beraiei modu **sarkastikoan** edo **iraingarrian** (barregarri uzteko asmoz) aritzea.
 - . Arazoa sortu duen ikasleari esan behar zaion **berari esan**, ez publikoki, beti ere **errespetuz**.
 - . Klasea amaitutakoan, **ikaslearekin hitz egin** behar genuke arazoa konpontzeko, eta gero tutoreari jakinarazi.

Ikaslea gelatik kanporatzea aparteko neurria da (ez ohikoa); orduan zuzendaritzara eramán ikaslea.

- . Orduan, kasua aztertuta, dagozkion neurriak erabakiko dira, hartara ikasleek argi eta garbi jakin dezaten hasiera-hasieratik errespetu falta eta, oro har, jokabide desegokiaren aurrean sistematikoki **arazoari heldu** eta erantzuna emango diogula.
- . Ez dezagun arazoaren aurrean ez-ikusiarrena egin.

Ikasle baten portaera desegokia denean gure jarrera funtsezkoa da. Gure lekuan bargaude, arazoari heldu eta errespetuarekin jokatzeko gero, asko daukagu irabazteko. Ikasleengan gogoeta kritikoa sortu behar dugu beren portaeraz: zer nolako eragina duen gelan, ikaskide(ar)engan, irakasle(ar)engan; hau ez dugu lortuko ikasle horrek autoritate moralik onartzen ez badigu. Autoritate moral hori zaintzen dugu ikaslearekiko errespetuzko jokaera dugunean. Gainontzeko ikasleen aurrean, gainera, oso argi egon behar du nork duen portaera desegokia eta hori ez dute definituko gure hitzek, gure jarrera eta gure jarduna baizik. Bestalde, eskolako arazoaren konponbideak askoz errezagoak dira helduok gure lana egoki betetzen dugunean.

Ohiko jarrera hauek lagunduko digute:

- Zintzo jokatu ikasleekin, argi hitz egin haiekin.
- Huts egiten dugunean, eskatu barkamena, haiek ere gauza bera egin dezaten.
- Ikasle guztiekin berdin jokatu.
- Ez epaitu, ez suposatu aurretik ikaslearen asmoak, kezak, arazoak,...
- Arretaz entzun ikasleei, hartu ikaslea heldua balitz bezala, bera horrela portatea nahi baduzu.

5. GURASOEKIKO LANKIDETZA

Gauzak hobeto joango dira gurasoekin batera lan egiten badugu.
Komunikazioa zaindu eta indartu behar da:

- Tutore eta gurasoen arteko harremana funtsezkoa da. Urtean zehar, gutxienez, banakako bi batzar egin behar dira maila guztietan.
- Gurasoekin egiten den hasierako bilera ongi prestatu behar da.
- Egunerokoari buruzko informazioa eman eta elkarbanatu: telefonoa, bilerak, e-inika,...
- Irakasleek eta gurasoek elkarrekin askoz eragikorrakoak direla argi eduki.

Arazoak daudenean, berehala gurasoei jakinarazi behar zaie :

- Arazo larriak tutore eta zuzendaritzaren bidez eraman, familien arteko liskarrak ekidituz.
- Informazio zuzena eta osoa eman gurasoei
- Konponketarako laguntza eskaera zehatzak egin
- Heziketa planteamendu komunetik abiatzen saiatu.

*Zuzendaritza, behar denean, guraso ordezkariekin bilduko da

6. BITARTEKARITZA ESTRATEGIAK

Arazoen aurrean BITARTEKARITZA lana beharrezkoa da.

- . Tutorea,
- . Elkarbizitza Batzordea
- . Zuzendaritzako kideak
- . Beste bitartekariren bat ere egon daiteke egoerak eta baldintzek hala eskatuko balute (irakaslea, ikaslea, gurasoa,...)

Konponbiderako urratsak:

- . Inplikatuiei eskatzen zaie espresatzeko (idatziz edo ahoz) zer dauden prest egiteko arazoa konpontzeko, zer proposa dezaketen beren aldetik (ez hainbeste zer eskatuko litzaiokeen beste aldeari)
- . Hortik bilatzen da adostasun konpromezua alde bien artean.
- . Jarraipen moduak adosten dira eta jarraipena egiten da konpromezuen betetze maila bermatzeko.

7. BIZIKIDETZA BEHATOKIA

Elkarbitza Behatzeko tresna, Eskola Kontseiluko kideez osatua. Informazioa jasoko du, inkesta eta elkarrizketen bidez eta txostena egingo du urtearen amaieran. Proposamenak ere plazaratu ditzake Bizikidetzaren arloan hobekuntzak egiteko asmoaz.

Elkarbitza plan hau garatzerako orduan, kontuan hartu behar dira:

*Eskubide eta betebeharren 201/2008 Dekretua, abenduaren 2koa.

* Ikastetxeko AJA